

HÖGSKOLAN FÖR LÄRANDE
OCH KOMMUNIKATION
HÖGSKOLAN I JÖNKÖPING

Samhällskunskap, 1- 20 poäng

Läraryrket

KURSPLAN OCH LITTERATURLISTA

VÅRTERMINEN 2007

Kurs	SAMHÄLLSKUNSKAP , 1-20 poäng Social Studies, 1-20 credit points
Kursid	LSHA04
Poäng	20
Nivå	A
Ämneskod	SHA
Utbildningsomr	SA 75% LU 25%
Allmänt	Kursen utgör inom lärarprogrammet tillsammans med Samhällskunskap 21-40 poäng (B-nivå) en inriktning mot grundskolans senare år och gymnasieskolan. Den kan också läsas som specialisering 20 poäng. Kursen syftar till att utveckla ökade kunskaper och färdigheter för undervisning i Samhällskunskap. Härmed avses ämneskunskaper och färdigheter, som inbegriper ett reflekterande arbetssätt i såväl undervisning som i planering och utvärdering av undervisning. Kursen skall också utveckla ökad teoretisk insikt samt fördjupad vetenskaplig förmåga. Didaktiken är integrerad i ämnesundervisningen. För progression i didaktik och metodik, se bilaga.
Mål	Studenten utvecklar kunskaper om och insikter i - jämförande politik, jämförelser mellan olika politiska system; - politiska ideologier och partisystem; - politik i Sverige; - socialkunskap, samhällsbyggnad och människans livsvillkor med tonvikt på Sverige; - användning av informations- och kommunikationsteknik för hantering, bearbetning och presentation av samhällsvetenskapligt material; - hantering av olika källor för beskrivning och analys av samhället; - muntlig och skriftlig presentation för olika syften och målgrupper; - hur man skapar goda lärandesituationer och utvecklingsmiljöer; - samhällsvetenskapliga problemställningar och vetenskapligt förhållningssätt;
Innehåll	Delkurs A1. Styrelse och politik (10 poäng) <i>Government and Politics, 10 credit points</i> Delkursen introducerar samhällsvetenskapliga, framför allt statsvetenskapliga, problemställningar för studiet av den politiska styrelsens organisering, samhälle och medborgarskap i olika politiska system. Här behandlas normativa och empiriska teorier kring begrepp som demokrati, stat, styrelseskick och makt. Tyngdpunkten ligger på

jämförelser av demokratiska system men med återkommande jämförelser med icke-demokratiska system. Delkursen spänner över frågor som rör den politiska processen, statsskick, statsorganens roll, partiers och andra aktörers roller till frågor kring den politiska kulturens betydelse för hur systemet fungerar. Det svenska statsskicket studeras i nationellt och jämförande perspektiv.

Delkurs A2. Samhälle, medborgare och livsmönster (5 poäng)

Society, citizen and patterns of living, 5 credit points

Delkursens mål är att introducera perspektiv på relationen mellan individ och samhälle med speciellt fokus på Sverige. Begrepp som klass, genus, etnicitet, barn – ungdom – vuxen behandlas och problematiseras i samband med analys av samhällsstruktur och sociala förhållanden samt utbildningssystemets funktion.

Delkurs A3. Verksamhetsförlagd utbildning (5 poäng)

School Located Studies, 5 credit points

Delkursen innehåller fem veckors verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Se särskild plan för VFU.

Förkunskapskrav	Grundläggande behörighet för högskolestudier samt genomgången kurs i samhällskunskap för gymnasieskolans studieförberedande linjer/program eller motsvarande.
Kursuppläggning	Kursen innehåller varierande arbetsformer, t.ex. föreläsningar, övningar och seminarier, vilka utvecklas i samråd mellan studenter och lärare med utgångspunkt i delkursernas syften och mål. De moment som kräver obligatorisk närvaro anges av kursansvarig vid kursstarten.
Examination	Examination sker i varierande form genom t.ex. muntlig och skriftlig presentation enskilt eller i grupp, där en delkurs kan examineras kontinuerligt genom flera examinationsformer. God språkbehandling, struktur och presentationsform krävs vid såväl muntliga som skriftliga redovisningar. Som betyg i delkurserna A1 och A2 används betygsgraderna Väl godkänd, Godkänd respektive Underkänd. I delkurs A3, Verksamhetsförlagd utbildning, används betygsgraderna Godkänd och Underkänd. För att erhålla betyget Godkänd på hela kursen krävs betyget Godkänd på samtliga delkurser. För att erhålla betyget Väl godkänd på hela kursen krävs dessutom betyget Väl godkänd på minst tio poäng.
Kursvärdering	Kursvärdering sker enligt anvisningar i utbildningsplanen.

Samhällskunskap, 1-20 p

Antal sidor

Delkurs 1, Styrelse och politik, 10 poäng

Bäck, Mats & Tommy Möller, <i>Partier och organisationer</i> , Stockholm 2003.	299
Golding, William, <i>Flugornas herre</i> (någon av utgåvorna).	260
Hadenius, Stig, <i>Modern svensk politisk historia</i> , Stockholm 2003.	250
Halvarson, Arne (m.fl.) <i>Sveriges statsskick: fakta och perspektiv</i> , Stockholm 2003.	190
Lindahl, Rutger, <i>Utländska politiska system</i> , Stockholm 2004.	383
Malnes, Raino, <i>De politiska idéernas historia</i> (2:a upplagan), Lund 2006.	350
Orwell, George, <i>Animal Farm/Djurfarmen</i> (någon av utgåvorna).	130
Petersson, Olof, <i>Kommunalpolitik</i> , Stockholm 2006.	230
Tallberg, Jonas, <i>EU:s politiska system</i> (2:a uppl.), Lund 2004.	224
Seminarieunderlag, artiklar online, kopierat material tillkommer.	

Delkurs A2: Samhälle, medborgare och livsmönster (5p)

Arnstberg, Karl Olov (2005): <i>Sprawl</i> . Eslöv: Symposion.	200
Bunar, Nihad (2001): <i>Skolan mitt i förorten</i> . Eslöv: Symposion.	230
Goldberg, Ted (red.) (2005): <i>Samhällsproblem</i> . Lund: Studentlitteratur	498
Gytz Olesen, Søren & Møller Pedersen, Peter (red.) (2004), <i>Pedagogik i ett sociologiskt perspektiv</i> . Lund: Studentlitteratur	250
Månsson, Per (2000, 3 tr. 2004): <i>Båten i parken. En liten bok om att studera samhället</i> . Stockholm: Prisma	155
Peterson, Abby (m.fl.) (2003): <i>Ungdomar i vardagens väv</i> . Lund: Studentlitteratur	213
<i>På tal om kvinnor och män: lathund om jämställdhet</i> (2004). Stockholm: Statistiska centralbyrån (www.scb.se)	96
<i>Vår trygghet: våra sociala rättigheter 2005</i> (2005). Stockholm: Folksam. Folksams skriftserie B	344

Delkurs A3: Verksamhetsförlagd utbildning, 5 poäng

Claesson, Silwa (2002, 8 tr. 2006) *Spår av teorier i praktiken: några skolexempel*. Lund: Studentlitteratur 131

För samtliga delkurser gemensam litteratur, valda delar:

Backman, J. (1998). *Rapporter och uppsatser*. Lund: Studentlitteratur 213

Bryman, Alan (2002, 3tr. 2006). *Samhällsvetenskapliga metoder*. Malmö, Liber Ekonomi 502

Oscarsson, Vilgot (2005:05), *Elevers syn på globala förhållanden och framtiden*. Rapport från den nationella utvärderingen av grundskolan 2003 (NU03) - samhällsorienterade ämnen. 78

Oscarsson, Vilgot (2005:04). *Elevers demokratiska kompetens*. Rapport från den nationella utvärderingen av grundskolan 2003 (NU03) - samhällsorienterade ämnen. 99

Svenska språknämnden. (2000). *Svenska skrivregler*. 216

Seminarieunderlag, artiklar online, kopierat material tillkommer.